

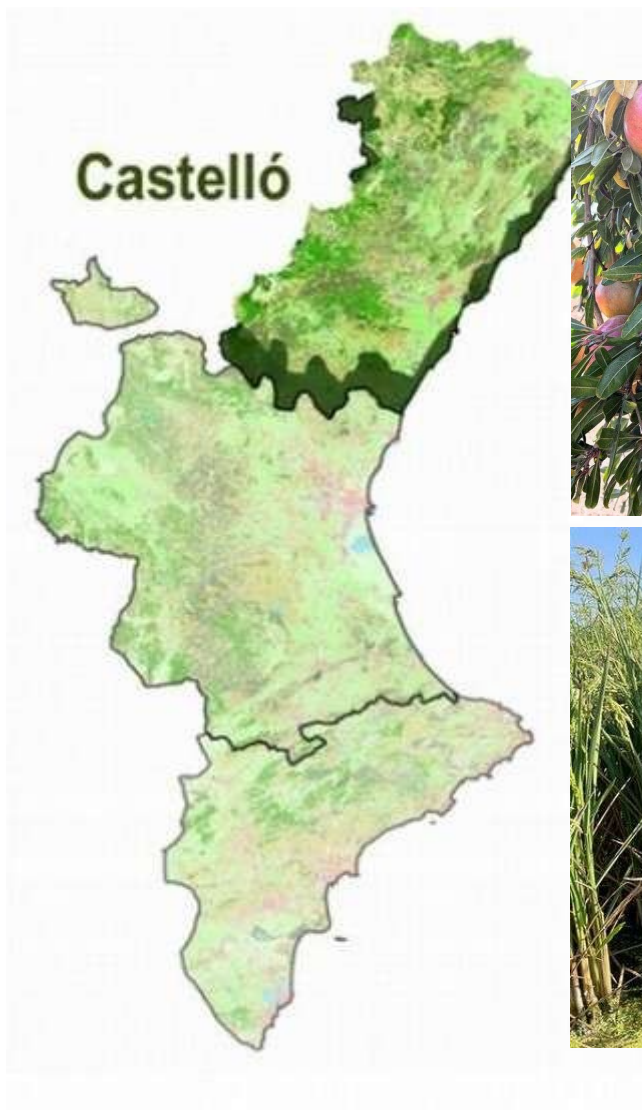

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Agricultura,
Ganadería y Pesca

INFORME MENSUAL COYUNTURA AGRARIA

AGOST – 2023

ESTUDIOS AGRARIOS

CASTELLÓ

ÍNDEX

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1. Temperatures.....	6
2.2. Precipitació.....	9
2.3 Reserva d'humitat del sòl.....	12
2.4. Índex de precipitació estandarditzat (índex de sequera).....	13
3. SITUACIÓ D'EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	15
3.1 Embassaments.....	15
3.2 Seguiment d'indicadors de sequera prolongada i d'escassetat.....	16
4. DANYS EN ELS CULTIUS I SEQUERA.....	18
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	19
5.1 CEREALS.....	19
Cereals d'hivern.....	19
Cereals d'estiu.....	20
5.2. TUBÈRCULS.....	21
5.3. HORTALISSES.....	21
5.4. CÍTRICS.....	26
5.5. FRUITERS.....	29
Alvocater.....	32
Caquier.....	33
Cirerer.....	33
Magraner.....	33
Nisprer.....	34
5.6 FRUITA SECA.....	35
Ametler.....	35
Avellaner.....	37
Anouer.....	39
5.7. GARROFERA.....	40

5.8. VINYA.....	41
5.9. OLIVAR.....	42
5.10 ALTRES PRODUCCIONS.....	46
Apicultura.....	46
Espígol i lavandí.....	46
Ornamentals.....	46
Pitaia.....	47
Tòfona.....	48
5.11. PASTURES.....	49

1. RESUM

A la província de Castelló, el mes d'agost va resultar **molt càlid i sec**, amb una temperatura mitjana obtinguda de les dades subministrades per les estacions de la xarxa SIAR de l'IVIA de 26,5 °C, i amb un acumulat de precipitació de 21,6 l/m².

El percentatge d'**humitat del sòl** pràcticament en la totalitat de la província es va situar entre el 10 % i el 20 % en les **capes superficials**, excepte a l'Alt Palància, on els valors eren inferiors al 10 %, mentre que en les **capes profundes** els valors van oscil·lar entre el 10 % i el 20 % en la majoria del territori, excepte als Ports, on els valors es van situar entre el 20 % i el 40 %.

Respecte de l'**índex de precipitació estandarditzat (SPI)**, l'agost de 2023 es va mantindre entre valors de -1,0 a 0,5, fet que indica que la província s'aproximava a la normalitat.

La **reserva hídrica** durant el mes d'agost va tornar a la trajectòria descendent mantinguda durant la primavera, a excepció del mes de juny, i va baixar de nou el volum embassat a la conca del Millars fins als 71,8 hm³.

Quant als **danys**, es va confirmar la reducció de collita en cereals de fins al 50 %, mentre que en cítrics la caiguda fisiològica de fruits va ser superior a la d'altres campanyes, i es van quantificar reduccions significatives en algunes varietats com la *clemenules*. D'altra banda, el mes d'agost també es va ressentir la producció d'olives a conseqüència de les elevades temperatures, i això va provocar que les oliveres començaren a soltar fruits. Les altes temperatures també van influir negativament en els cultius llenyosos de secà com els ametlers, els avellaners i els anouers, fet que va provocar un ompliment deficient de fruits. Els forts vents dels últims dies de mes també van afectar negativament cultius com l'ametler i van incrementar les pèrdues de collita.

Quant a l'estat dels cultius, els **cereals d'hivern i de primavera** ja estaven recol·lectats i es podien observar les paques de palla sobre les parcel·les, mentre que en el cas del cereal d'estiu, la maduració de la panícula de l'**arròs** va prosseguir amb normalitat durant el mes.

Les elevades temperatures dels últims dies del mes van provocar que la collita d'**hortícoles** d'estiu, principalment solanàcies i cucurbitàcies, finalitzara més ràpid del que és normal. Va continuar durant el mes la recol·lecció d'albergínies, de carabasseta verda i blanca, de cebes, encisams, meló, cogombre, pimentons i tomaques. Va finalitzar la campanya de la col copada, dels fesols i de les creïlles.

Quant als **cítrics**, el mes va estar marcat per la "porgà", que va ser més intensa del que és habitual a causa de les temperatures elevades.

La majoria de **fruiters** que es cultiven a la província es trobaven en fase de maduració del fruit i en algunes espècies ja havia conclòs la collita.

Les altes temperatures, tant diürnes com nocturnes, i la falta de precipitacions van influir en una reducció de l'ompliment final en la **fruita seca**, amb la consegüent baixada de rendiments tant en l'**ametler** i en l'**avellaner** com en els **anouers** a la província.

En la **garrofera**, es va iniciar la campanya de recol·lecció.

A finals de mes va començar la **verema**, que s'avançava per les altes temperatures, en varietats com chardonnay, moscatell, sauvignon blanc i ull de llebre.

Mentre que en l'**olivera** es va apreciar un avanç de la campanya d'uns quinze dies, amb la grandària dels fruits al 90 % de la grandària final, i fruit apte per a la recol·lecció.

Les **pastures**, després de la recuperació gràcies a les pluges de maig, juny i de la primera quinzena de juliol, al final d'agost van experimentar un empitjorament a conseqüència de les onades de calor.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

A la província de Castelló, la temperatura mitjana obtinguda de les dades subministrades per les estacions de la xarxa del Sistema d'Informació Agroclimàtica per al Regadiu (SIAR) de l'IVIA va ser de 26,5 °C per al mes d'agost, xifra que va superar en 1,5 °C la mitjana del període 2008-2022 i es va considerar **molt càlid**.

El dia més calorós es va donar a Segorbe el 10 d'agost, quan es va arribar als 44,6 °C, mentre que el dia més fred es va observar el dia 31 a la mateixa localitat, amb 12,8 °C.

Quant a la precipitació acumulada, segons la mitjana de precipitació obtinguda amb les dades de l'IVIA recollides per la xarxa SIAR a la província de Castelló, va arribar als 21,6 l/m².

Els valors de precipitació acumulats mitjans mensuals per estació van oscil·lar entre els 5,5 l/m² a Benicarló i els 40,0 l/m² de la zona de San Rafael del Río.

A continuació, es mostra el resum meteorològic mensual de la província d'elaboració pròpia realitzat a partir de les dades de l'IVIA recollides per la xarxa SIAR d'Estacions Agroclimàtiques de la província de Castelló corresponent al mes d'agost.

ESTACIÓN	Tª media de las medias (°C)	Tª máx de las máximas (°C)	Tª mín de las mínimas (°C)	H.R. de las medias (%)	V. media (Km/h)	Racha máxima (km/h)	E.To total	Pp total (mm)
Benicarló	26,7	39,3	16,2	61,9	6,4	49,6	170,9	5,5
Burriana	26,2	36,6	14,2	71,5	2,4	29,5	137,6	30,0
Castelló Ben	26,1	38,8	15,2	65,3	2,9	28,1	138,7	28,9
Onda	26,3	37,9	17,3	63,1	5,0	24,8	160,5	30,2
Ribera de Ca	26,8	36,7	15,3	65,0	3,4	22,1	145,4	9,7
San Rafael d	25,4	38,5	15,3	62,8	5,4	53,6	154,5	40,0
Segorbe	25,5	44,6	12,8	56,7	3,9	28,7	162,3	7,8
Vall d'Uixó	26,9	39,8	16,7	62,6	3,3	20,5	149,6	11,7
Vila-real EEA	27,4	38,9	18,8	63,4	5,6	37,2	170,4	30,8

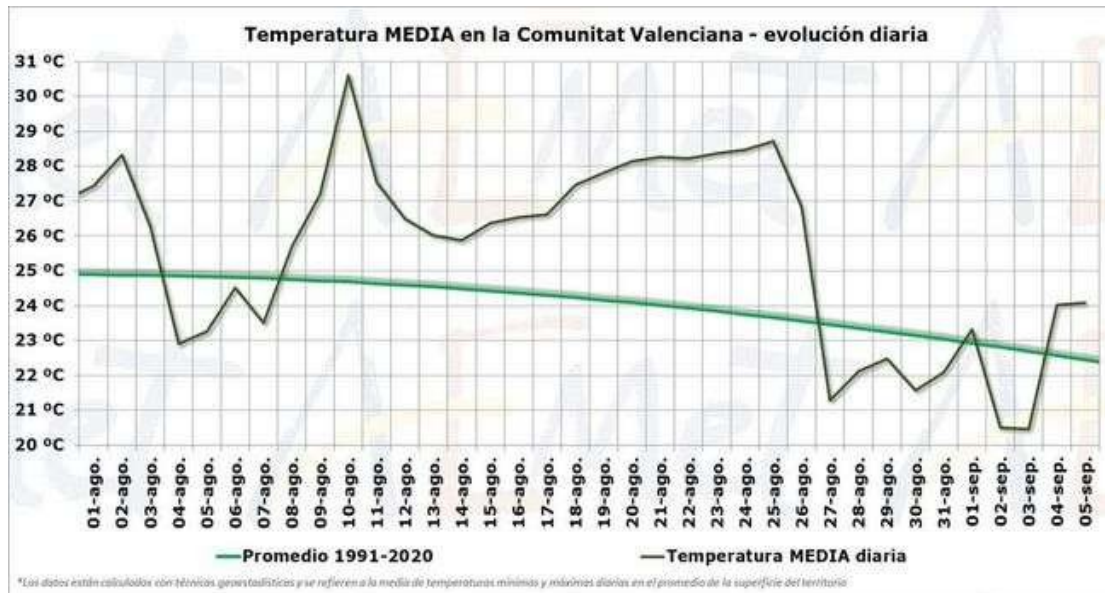
2.1. Temperatures

A la província de Castelló, la temperatura mitjana obtinguda de les dades subministrades per les estacions de la xarxa SIAR de l'IVIA va ser de 26,5 °C per al mes d'agost, xifra que va superar en 1,5 °C la mitjana del període 2008-2022 i es va considerar **molt càlid**.

Es va tractar del segon mes d'agost més càlid en la sèrie històrica de la Comunitat Valenciana (AEMET), després d'agost de 2012, a pesar que el mes va començar i va acabar amb temperatures

més aïna fresques, fet que dona idea de la gran anomalia tèrmica que es va produir en els dies centrals.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

La temperatura mitjana a la província de Castelló, obtinguda de les dades subministrades per les estacions de la xarxa SIAR, en el mes d'agost va ser de 26,5 °C, i els valors mitjans mensuals per estació van oscil·lar entre els 25,4 °C de San Rafael del Río i els 27,4 °C de Vila-real.

No obstant això, cal indicar que les estacions de la xarxa SIAR es troben situades en la majoria dels casos en municipis costaners, i enguany les anomalies tèrmiques més acusades amb increment de temperatura es van produir en municipis de l'interior de la província.

De les diferents onades de calor que es van donar durant el mes, destaca la del dia 10, amb vents de ponent, moment en què es van registrar temperatures màximes per damunt de 40 °C en més del 50 % del territori provincial, mentre que en la tercera setmana d'agost es va produir una altra onada de calor, que va culminar el dia 25, en la qual no es van registrar valors tan alts com els del dia 10, però que va ser més prolongada i extensa en el temps.

Va començar el mes d'agost amb temperatures diürnes i nocturnes altes a la costa, i més suaus a l'interior, tendència que va continuar fins al dia 7.

A partir del dia 8 d'agost i fins al dia 10, les temperatures van anar augmentant fins a arribar a la màxima diürna superior als 40 °C a l'interior, i amb nits equatorials, és a dir, amb temperatures nocturnes que no van descendir dels 25 °C a la costa.

Des del dia 11 hi va haver un lleuger alleujament tèrmic en les temperatures diürnes, mentre que les nocturnes van continuar sent molt altes a la costa, i un poc més suaus a l'interior. Esta tendència va continuar fins al dia 18.

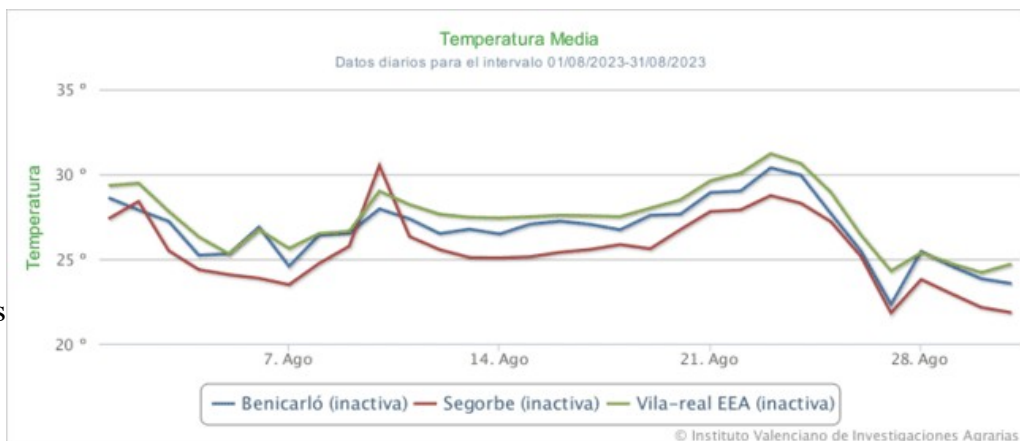
A partir del dia 19 es va iniciar una altra onada de calor que es va prolongar fins al dia 25, amb màximes diürnes i nocturnes molt altes. Hi va haver molts dies amb inversions tèrmiques, per la qual cosa les temperatures nocturnes van ser molt elevades als municipis situats a més altitud. La temperatura mitjana durant este període va ser pràcticament igual a l'interior i a la costa.

El dia 26 van arribar les pluges a la província, i les temperatures van descendir. Fins al final de mes esta va ser la tònica, amb temperatures suaus, i el dia 31 les mínimes van estar per davall dels 10 °C en alguns municipis de l'interior.

Des del dia 28 i fins a final de mes, hi va haver fortes ratxes de vent, amb registres de més de 100 km/h a la zona de l'Alt Maestrat i del Baix Maestrat.

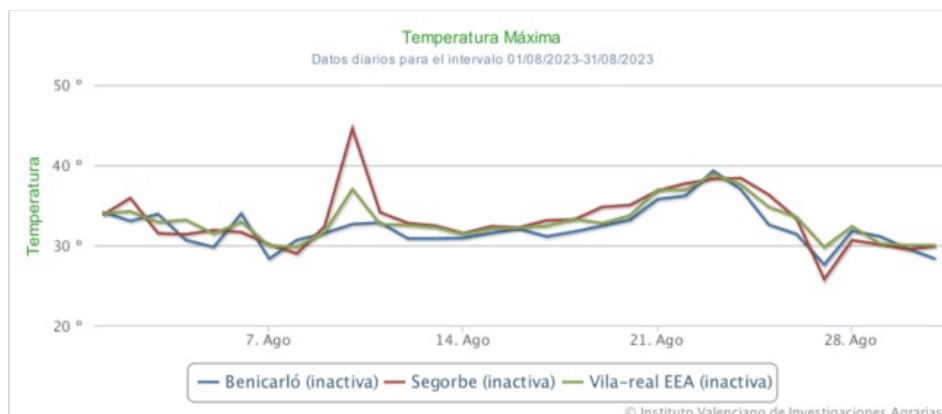
En el gràfic següent es reflectix l'evolució al llarg del mes d'agost de la temperatura mitjana en dues de les estacions litorals (nord i sud) de la xarxa SIAR i una estació de l'interior de la província.

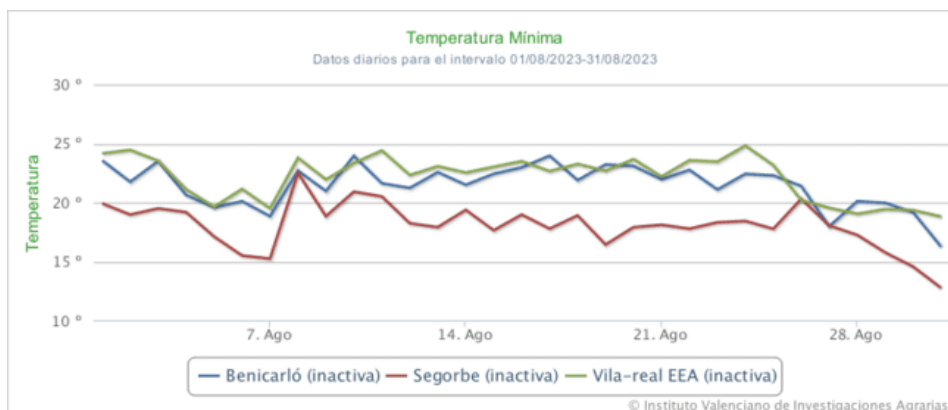
En relació amb les

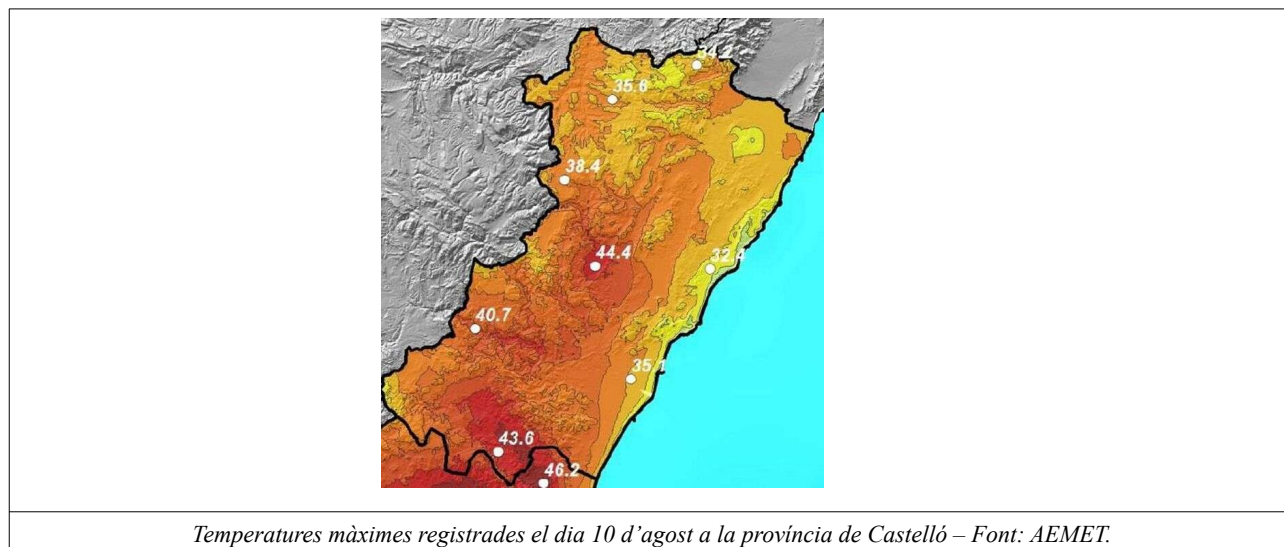
temperatures màximes i mínimes, i com ja s'ha indicat, el valor diari màxim de les temperatures màximes es va registrar el 10 d'agost a l'estació de Segorbe, quan es va arribar als 44,6 °C, mentre que la temperatura mínima de les mínimes va ser de 12,8 °C el dia 31 d'agost, registrada a la mateixa estació de Segorbe.

En els gràfics següents es pot observar l'evolució al llarg del mes de les temperatures màximes i mínimes en dues de les estacions litorals (nord i sud) de la xarxa SIAR i una estació de l'interior de la província de Castelló.

A continuació, es poden observar les temperatures que es van registrar en diferents punts de la província de Castelló el dia 10 d'agost.

Temperatures màximes registrades el dia 10 d'agost a la província de Castelló – Font: AEMET.

2.2. Precipitació

A la província de Castelló, segons la mitjana de precipitació obtinguda amb les dades de l'IVIA recollides per la xarxa SIAR d'Estacions Agroclimàtiques, les precipitacions acumulades va ser de 21,6 l/m², els valors mitjans mensuals per estació van oscil·lar entre els 5,5 l/m² de Benicarló i els 40,0 l/m² de l'estació de San Rafael del Río. El mes es va considerar **sec**.

La tendència va ser la d'absència de pluges en la pràctica totalitat del mes, i tan sols hi va haver pluja destacable el dia 26 d'agost, que va afectar tota la província, amb els registres més alts a la zona de la Plana Baixa, els Ports i el Baix Maestrat, on en alguns municipis van arribar a superar els 50 l/m².

El dia 27 les precipitacions van tornar a registrar-se en tota la geografia provincial, en forma de plugim i amb acumulats molt inferiors, per davall dels 5 l/m².

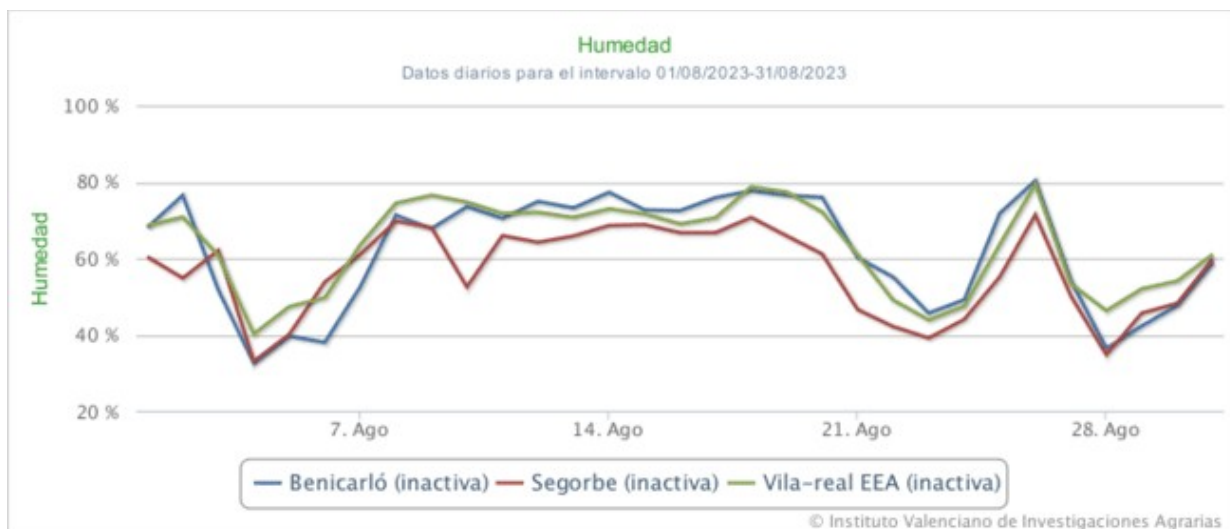

En línies molt genèriques i per al total del mes, als Ports i a la Plana Baixa es van acumular entre 20 i 30 l/m². A la Plana Alta, l'Alt Palància i l'Alt Millars, vora 20 l/m², i a l'Alcalatén, l'Alt i el Baix Maestrat hi va haver registres pròxims als 15 l/m².

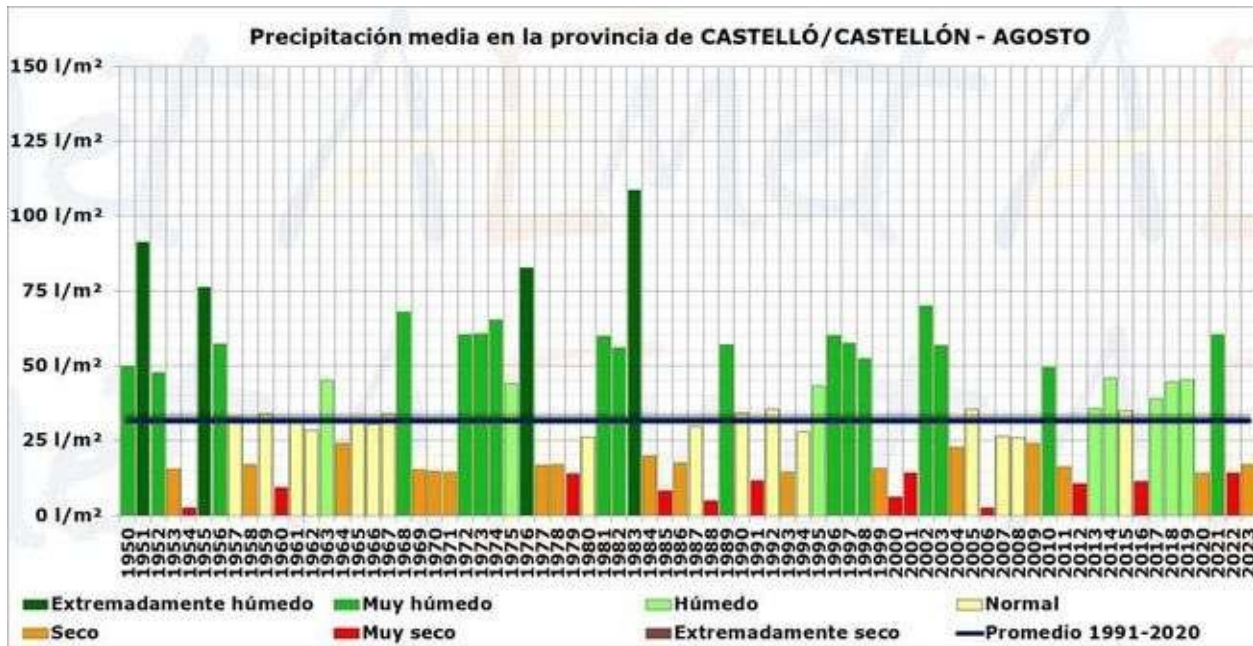
En el gràfic següent es pot apreciar l'evolució al llarg del mes de juny de la pluviometria en dues de les estacions litorals (nord i sud) de la xarxa SIAR i una estació de l'interior de la província de Castelló.

En el gràfic següent es pot apreciar l'evolució al llarg del mes de la humitat en dues de les estacions litorals (nord i sud) de la xarxa SIAR i una estació de l'interior de la província de Castelló.

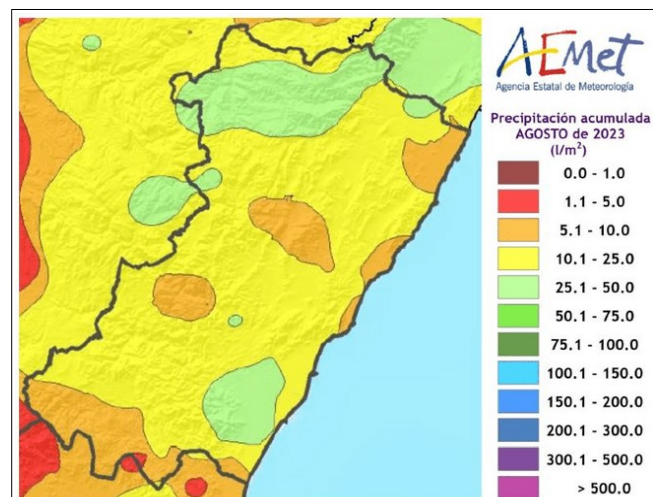
A continuació, es mostren gràficament els valors de precipitació mitjana a la província de Castelló de la sèrie mitjana entre 1950 i 2023 per al mes d'agost.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

El balanç pluviomètric per al mes d’agost va continuar la tendència de juliol, i es va situar a gran part de la província amb acumulats inferiors als 25 l/m², en algunes zones per davall de 10 l/m², i tan sols als Ports i en part de la Plana Baixa els registres van ser superiors als 25 l/m².

En el gràfic següent es pot observar la distribució de la precipitació acumulada a la província.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

El gràfic següent mostra el balanç hídric nacional en data de 31 d’agost.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

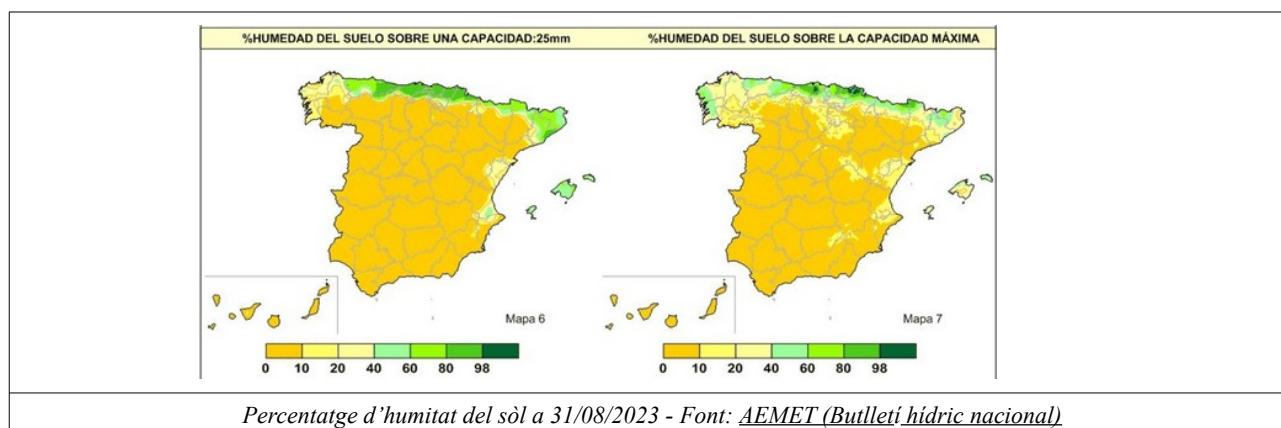
2.3 Reserva d'humitat del sòl

El Butlletí hídric nacional, elaborat cada deu anys per l'AEMET, recull la situació de la humitat del sòl **referida** al percentatge d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat (profunditat de les arrels) per a tot el territori nacional.

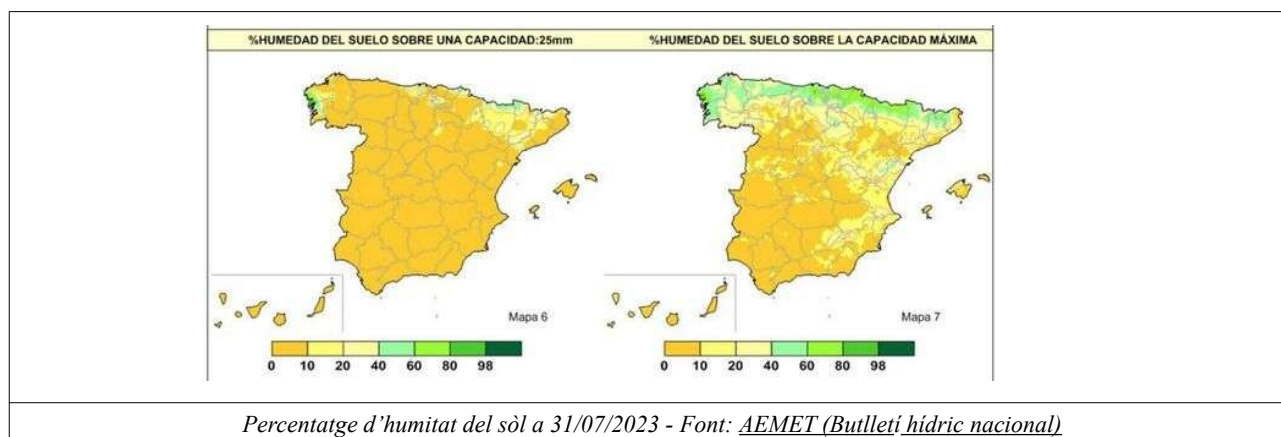
Així, el balanç hídric del sòl elaborat per AEMET a 31 d'agost de 2023 va mostrar que quasi la totalitat de la província presentava un percentatge d'humitat entre el 10 % i el 20 % en les **capes superficials**, excepte l'Alt Palància, on els valors eren inferiors al 10 %.

Tanmateix, en les **capes profundes** els valors van oscil·lar entre el 10 % i el 20 % en la majoria del territori, excepte als Ports, on els valors estaven entre el 20 % i el 40 % d'humitat del sòl sobre la capacitat màxima, i a l'Alt Palància, on els valors eren també inferiors al 10 %.

A continuació, es mostra el percentatge d'humitat del sòl a 31 d'agost de 2023 tant per a les capes superficials com per a les profundes.

Es mostra també el gràfic del mes de juliol, i en comparar-los s'aprecia que va millorar la situació en les capes superficials per les pluges de final d'agost. No obstant això, la situació va empitjorar en les capes profundes per haver caigut esta precipitació de manera torrencial i poc aprofitable per superar-se la capacitat d'infiltració del sòl.

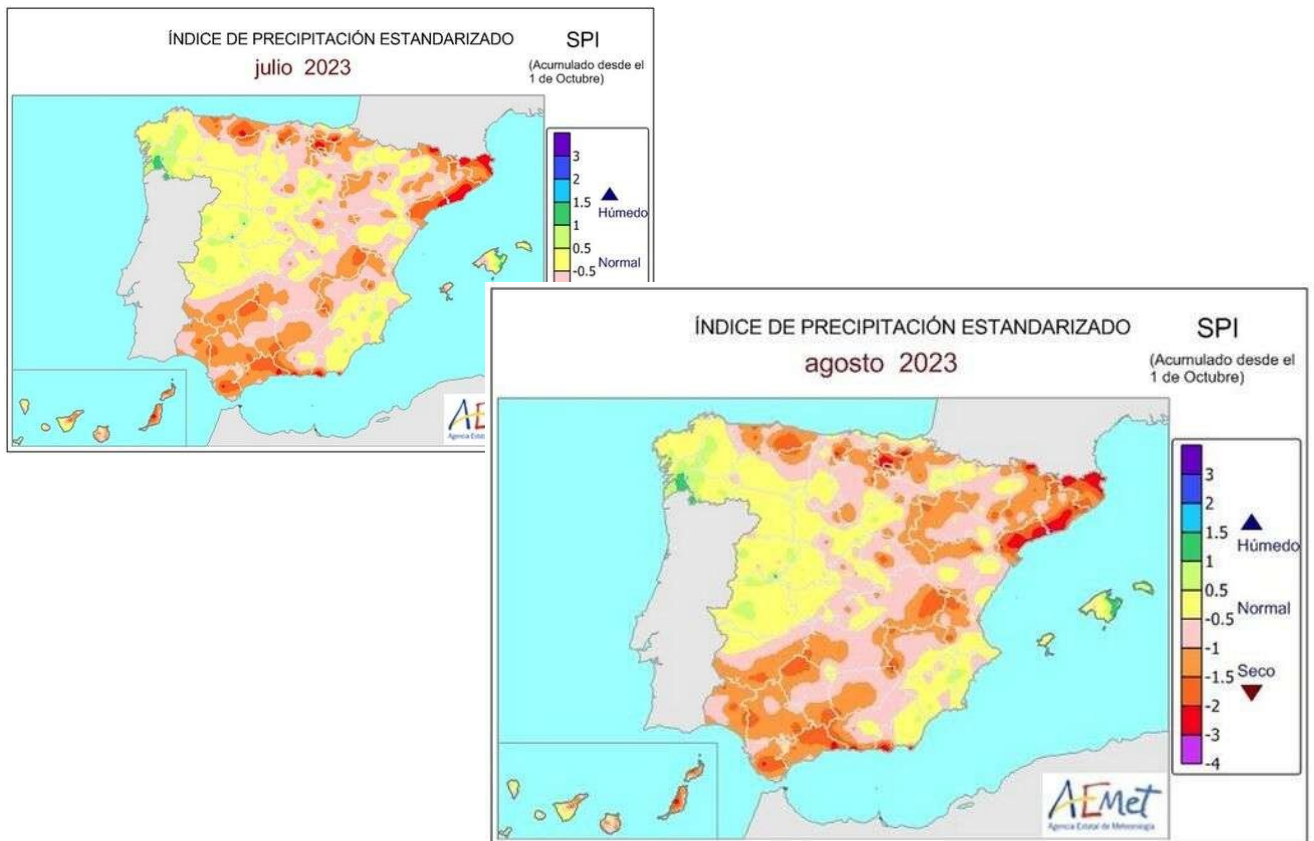
2.4. Índex de precipitació estandarditzat (índex de sequera)

L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) es va dissenyar a fi de donar compte de les diferents maneres com el dèficit de precipitació afecta els diferents sistemes de recursos hídrics (humitat del sòl, aigües superficials, aigües profundes, etc.). Concretament, l'SPI permet avaluar l'impacte del dèficit de precipitació sobre la disponibilitat dels diversos tipus de recursos hídrics. Els valors positius de l'SPI indiquen una precipitació superior a la mitjana i els valors negatius, una precipitació inferior a la mitjana, per al lloc i el període triats. Valors inferiors a -1 indiquen sequera meteorològica.

L'SPI que elabora mensualment AEMET va reflectir uns valors per a la província a l'agost que es van mantindre en rangs similars als del mes anterior, i se situen entre -1,0 i 0,5, fet que indica que s'acostaven a la normalitat.

A continuació, es mostra l'índex de precipitació estandaritzat per a la Península per als mesos de juliol i agost, en què quasi no es percep diferència per a este índex a la província de Castelló.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

3. SITUACIÓ D'EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1 Embassaments

La **reserva hídrica** durant el mes d'agost va tornar a la trajectòria descendent mantinguda durant la primavera, amb l'excepció del mes de juny, i va baixar de nou el volum embassat a la conca del Millars fins als 71,8 hm³, xifra que va representar un 39,54 % sobre la capacitat total, amb un descens d'11,0 hm³ respecte del mes de juliol.

L'agost de 2022, el nivell dels embassaments se situava en 96,5 hm³, i la quantitat embassada va ser clarament superior a la d'agost de 2023.

A continuació, es mostra la situació dels embassaments principals en data de 28 d'agost de 2023 a la província de Castelló.

Parte Estado Embalses

28-08-2023

EMBALSE	CAPACIDAD Hm3	EMBALSADO Hm3	% S/TOTAL	Variación (en Hm3) respecto 21/08/2023
Sistema MIJARES				
ALCORA	1,4	0,70	50,75%	-0,02
ARENOS	110,9	58,24	52,51%	-1,36
MARIA CRISTINA	18,4	2,27	12,32%	-0,10
SICHAR	49,3	10,04	20,36%	-1,23
BALAGUERAS	0,1	0,10	86,92%	0,00
VALBONA	0,5	0,25	50,06%	-0,02
MORA DE RUBIELOS	1,0	0,20	20,52%	0,00

Descens en la capacitat embassada – L'Alt Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

3.2 Seguiment d'indicadors de sequera prolongada i d'escassetat

En el Pla especial de sequera (PES) vigent, desenvolupat per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX), es diferencia el diagnòstic i la gestió de les situacions de sequera prolongada i les d'escassetat conjuntural de la demarcació.

Per a fer-ho, el PES estableix unitats de gestió territorial diferenciades i un doble sistema d'indicadors.

- Definix sequera prolongada com la produïda per circumstàncies excepcionals o que no han pogut preveure's raonablement. Com a indicador de sequera prolongada, s'ha pres l'SPI (índex de precipitació estandarditzat). Es dividix el territori en 13 unitats territorials (UT), de les quals tres corresponen a la província de Castelló: (1) Sénia - Maestrat, (2) Millars - la Plana de Castelló i (3) Palància - les Valls. Cada UT disposa de 47 pluviòmetres representatius (11 a Castelló), a partir dels quals, i mitjançant una ponderació, s'obtenen els **índexs d'estat de sequera (IES)** per a cada UT. Este valor estarà entre 0 i 1, i el llindar és el valor 0,3; valors inferiors indicaran sequera i superiors, normalitat.

- D'altra banda, l'escassetat és la situació de manca de recursos hídrics per a atendre les demandes d'aigua previstes. L'escassetat conjuntural, que és objecte de seguiment de l'informe, representa la situació d'escassetat no continuada que, encara que permet complir els criteris de garantia en l'atenció de demandes, limita temporalment el subministrament de manera significativa. Per al cas d'escassetat, en cada unitat territorial s'han triat diversos indicadors relacionats amb la disponibilitat de recursos, de manera que reflectixen el risc de no satisfer les demandes d'aigua.

En la demarcació hidrogràfica del Xúquer, les variables que s'han triat han sigut les precipitacions mesurades a les estacions meteorològiques, les aportacions dels rius a les estacions d'aforament i les aportacions d'entrades a embassaments, les evolucions dels nivells piezomètrics als aqüífers i els volums embassats. Com en l'índex de sequera, es combinen i es ponderen les diverses variables utilitzades, amb la qual cosa s'obté l'**índex d'estat d'escassetat (IEE)**. El rang de valors de l'índex va de 0 a 1 i permet classificar la situació d'escassetat en els quatre nivells següents, que es codificaran amb els colors que s'indiquen en el quadre:

Descripción	Valor del indicador/IEE	Estado/escenario
Ausencia de escasez	1,00-0,50	NORMALIDAD
Escasez moderada	0,50-0,30	PREALERTA
Escasez severa	0,30-0,15	ALERTA
Escasez grave	0,15-0,00	EMERGENCIA

Per a més informació, pot consultar-se l'informe en la següent pàgina web: <https://www.chj.es/es-es/medioambiente/gestionsequia/Documents/Informes%20Seguimiento/InformeSequia.pdf>

En el gràfic següent s'indiquen els índexs IES (i. d'estat de sequera) i l'IEE (i. d'estat d'escassetat) per al mes d'agost, així com un seguiment de l'evolució dels últims dotze mesos de l'IEE.

INFORME DE SEGUIMIENTO DE LA SEQUÍA Y LA ESCASEZ - CASTELLÓN - AGOSTO 2023

UNIDADES TERRITORIALES E ÍNDICES DEL MES			REPRESENTACIÓN GRÁFICA DE LOS ESCENARIOS SEQUÍA / ESCASEZ.	
Código y nombre UTS	IES	IEE		
1 <i>Cenia-Maestrazgo</i>	0,49	0,49		
2 <i>Mijares-Plana de Castellón</i>	0,38	0,53		
3 <i>Palancia-Los Valles</i>	0,37	0,33		

IES : Índice de Sequía Prolongada. Valores entre 0 (máx. sequía) y 1 (normalidad): umbral de detección de sequía prolongada IES < 0,30 (rojo), hasta 1 normalidad (amarillo)

IEE : Índice de Estado de Escasez.

	Evolución mensual del IEE e indicación del escenario diagnosticado.												ESCENARIO
	sep-22	oct-22	nov-22	dic-22	ene-23	feb-23	mar-23	abr-23	may-23	jun-23	jul-23	ago-23	
1 <i>Cenia-Maestrazgo</i>	0,8	0,73	0,83	0,58	0,71	0,50	0,56	0,43	0,42	0,46	0,45	0,49	PREALERTA
2 <i>Mijares-Plana de Castellón</i>	0,71	0,76	0,78	0,71	0,67	0,66	0,61	0,53	0,45	0,58	0,58	0,53	NORMALIDAD
3 <i>Palancia-Los Valles</i>	0,88	0,76	0,69	0,58	0,61	0,62	0,51	0,38	0,34	0,33	0,44	0,33	PREALERTA

Clasificación del estado del indicador e IEE y del escenario	Descripción	Val. indic. / IEE	Estado/escenario	Descripción	V. indic./IEE	Estado/escenario
	Ausencia de escasez	1,00-0,50	NORMALIDAD	Escasez severa	0,30-0,15	ALERTA
	Escasez moderada	0,50-0,30	PREALERTA	Escasez grave	0,15-0,00	EMERGENCIA

Fuente: CHJ. "INFORME DE SEGUIMIENTO DE LA SEQUÍA Y LA ESCASEZ"

<https://www.chj.es/es-es/medioambiente/gestionsequia/Documents/Informes%20Seguimiento/InformeSequia.pdf>

4. DANYS EN ELS CULTIUS I SEQUERA

Per a la descripció dels danys puntuals en els cultius a la província de Castelló, s'ha tingut en compte la informació subministrada per les oficines comarcals i pels col·laboradors de la Secció d'Estudis Agraris.

La reducció de la collita esperada d'un 50 % en els **cereals** es va confirmar a la província, amb parcel·les que no van arribar a segar-se i en les quals l'únic aprofitament realitzat va ser en forma de restollada per a la ramaderia en extensiu.

En el cultiu de **cítrics** i a conseqüència de les elevades temperatures, la caiguda fisiològica de fruits, coneguda com a "porgà", es percep més abundant del que és normal. El mes d'agost ja es va començar a veure l'abast d'esta, i això va fer esperar una reducció significativa d'algunes varietats.

D'altra banda, el cultiu de l'**olivera** es va ressentir a conseqüència de les elevades temperatures que van afectar majoritàriament les zones interiors i intermèdies paral·leles a la costa durant l'agost, que són les típicament productores d'oliva i que van provocar que les oliveres començaren a desprendre's de fruits. Esta situació podria reduir la futura collita.

Les elevades temperatures d'este mes d'agost també han perjudicat els **cultius llenyosos de secà**, fet que ha contribuït als baixos calibres en fruita seca com l'**ametler**, l'**avellaner** i l'**anouer**.

D'altra banda, els forts vents que van assotar la província en els últims dies del mes van provocar que alguns fruits dels cultius que estaven més afeblits a causa de la sequera i de les altes temperatures caigueren a terra, una altra causa de reducció de collita.

Caiguda d'ametles – La Plana Baixa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Durant el mes d'agost van prosseguir els danys que els senglars causaven en les parcel·les de meló d'Alger i meló de tot l'any, que afectaven directament el cultiu, es menjaven i danyaven molts melons d'Alger i melons de tot l'any, ja que la mare va partint les peces perquè es puguen alimentar els porquets.

També van perjudicar els cultius llenyosos d'ametler, olivera i altres fruiters, fet que va perjudicar les parts baixes de l'estructura arbòria per fricció, s'alimentaven de les parts tendres dels arbres i causaven danys importants en els plançons.

En municipis de l'interior, a més de la cabra hispànica, en els últims anys ha proliferat la població de cabirol, fet que ha agreujat fins i tot més els danys en els cultius d'estes comarques. Estos remugants, que poden actuar com a reservoris de malalties i transmetre patologies a la cabanya en extensiu, preocupen els ramaders.

5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1 CEREALS

Cereals d'hivern

Els camps de la comarca dels Ports ja es van segar al juliol. A l'agost presentaven la capa de restolls que va quedar al terreny després del tall del cultiu.

Camp amb restolls de cereal – Morella – Imatge: OCA dels Ports

A la Plana Baixa, en l'escassa extensió dedicada a estos cultius d'hivern, després de la recol·lecció del cereal i com a subproducte d'este cultiu en algunes parcel·les, es va recollir i embalar

mecànicament la palla, que es pot observar disposada en paquets regulars, i les paques queden disperses per les parcel·les per a retirar-les posteriorment.

Paques – Moncofa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

En moltes de les parcel·les que no van arribar a recol·lectar-se, amb les pluges tardanes de maig, juny i juliol, va proliferar la vegetació espontània. Es va aprofitar esta circumstància per a segar la vegetació i emmagatzemar-la com a ensitjament per al bestiar.

Durant el mes d'agost, es van encintar les paques. L'operació es va dur a terme per a previndre la pèrdua de nutrients i garantir que estes bales, que posteriorment es vendran i es distribuiran per a l'alimentació del bestiar, conserven el màxim del seu valor alimentós. El segellament impedeix que hi entre oxigen i, així, es permet una bona fermentació. Esta operació es va realitzar aprofitant els dies secs d'agost amb la palla i el farratge no excessivament humits, per a evitar problemes de desenvolupament de fongs o bacteris perjudicials.

Cereals d'estiu

Arròs

Durant el mes d'agost, el cultiu de l'arròs a la zona de la Plana Baixa va continuar amb la maduració de la panícula, i va prosseguir l'evolució normal del cultiu.

--	--

Arròs – Xilxes – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

5.2. TUBÈRCULS

A mitjan agost la creïlla blanca ja començava a mostrar germinació en camp, fet que va donar lloc a la finalització de la campanya. Així, la segona setmana d'agost va acabar la recol·lecció de la creïlla blanca a la zona de la Plana Alta, i al final de mes va acabar la temporada a tota la província.

5.3. HORTALISSES

El mes d'agost es va caracteritzar per les elevades temperatures, tant diürnes com nocturnes, i per l'escassetat de pluges. A més, va estar marcat per dues onades de calor, la primera de les quals es va produir entre els dies 7 i 12 d'agost, i la segona es va iniciar el dia 20.

Estes elevades temperatures, concretament les de finals de mes, van provocar que la collita de solanàcies i de cucurbitàcies finalitzara més ràpid del que s'esperava, ja que van afavorir que el producte arribara al punt òptim de recol·lecció molt homogèniament o bé perdera la qualitat comercial exigida pels mercats molt ràpidament.

L'estat de les plantacions de la futura campanya d'hortícoles d'hivern, majoritàriament de cols, coliflors i encisams, recol·lecció que està previst que s'inicie al setembre, tampoc es va beneficiar per les elevades temperatures per haver d'incrementar-se la despesa d'entrades per al desenvolupament i l'evolució correctes de les diferents plantacions.

Va continuar durant el mes la recol·lecció d'albergínies, de carabasseta verda i blanca, de cebes, d'encisams, de meló de tot l'any, de cogombre, de pimentons i de tomaques. Va finalitzar la campanya de la col copada, dels fesols i de les creïlles.

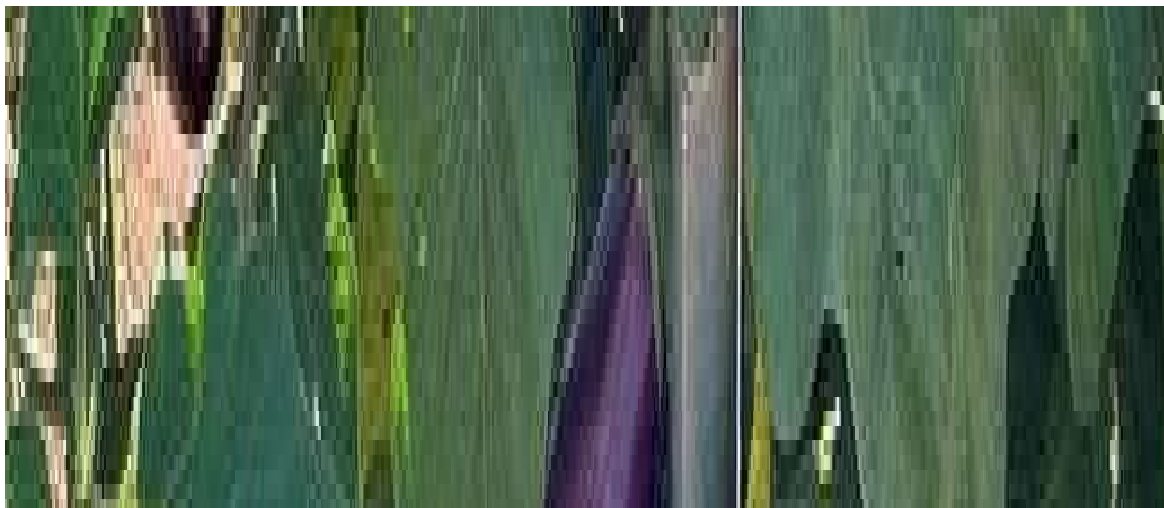
Pel que fa als diferents cultius hortícoles, la situació a l'agost va ser la següent:

- **Carxofa:** fins a mitjan mes es van estar plantant les estagues que s'havien obtingut per multiplicació en les parcel·les que van iniciar el cultiu. La varietat utilitzada principalment va ser la blanca de Tudela.

Al seu torn, es van reposar les fallades de brotada en els camps que s'havien plantat a mitjan juliol o a finals. Moltes d'estes fallades van ser causades per podriment, originat per un excés d'humitat pròxima a l'estaca i acompanyada per temperatures elevades, característica freqüent del mes d'agost. Per això, per a evitar este problema una de les mesures va ser la d'implantar el reg gota a gota davant del tradicional reg per inundació, que els causa més problema d'arrelament.

- **Albergínia:** el tall d'este producte per a consumir fresc, tant de la varietat ratllada com negra o morada, va continuar durant tot el mes, però la qualitat del producte va disminuir a mesura que s'acostava la fi de campanya. Al Baix Maestrat, gran part del volum collit durant el mes es va destinar a indústria.

Albergínia ratllada – La Plana Baixa – Imatges: Secció d'Estudis Agraris

- **Carabasseta:** la carabasseta va recuperar la qualitat que no va arribar a aconseguir durant el juliol, i va arribar als pics de producció a mitjan mes.
- **Ceba seca:** a la zona de la Plana Alta van continuar les arrancades de la ceba de la varietat gra o també coneguda com a valenciana.
- **Col copada:** a mitjan agost van finalitzar els talls d'este producte i es va donar per conclosa la campanya. D'altra banda, els trasplantaments que es van realitzar al juliol presentaven bon desenvolupament i altres parcel·les es van trasplantar durant el mes d'agost per a escalonar la producció futura.

- **Fesol:** les elevades temperatures del mes d'agost no van afavorir el desenvolupament del cultiu, i va resultar molt perjudicada la qualitat comercial del producte. A mitjan mes va finalitzar la recol·lecció del fesol blanc i roig.

Fesol tendre – La Plana Alta – Imatges: Secció d'Estudis Agraris

- **Encisam:** els trasplantaments que es van realitzar al juliol durant el mes d'agost van presentar un bon desenvolupament amb les elevades temperatures i la sequedat ambiental, i no van presentar problemes fúngics. El tall d'encisams tipus romà, fulla de roure i meravella va continuar amb normalitat.
- **Meló de tot l'any:** les inclemències climàtiques dels mesos anteriors van causar problemes fúngics en les plantacions de meló i van impedir un desenvolupament correcte del cultiu i, en alguns casos extrems, es va arribar a arrancar la plantació. Malgrat això, els talls procedents dels segons trasplantaments realitzats a la fi de maig i que es van iniciar la segona quinzena d'agost van evolucionar bé i els fruits van ser de grandària considerable. Tanmateix, això va suposar una dificultat per a la venda, a conseqüència de l'elevat preu per quilo que va caracteritzar tota la campanya. Per això es podria definir com una campanya roïna per als conreadors de meló de tot l'any a la província, ja que va presentar alts i baixos tant en la fase de producció com en la de comercialització.
- **Cogombre:** a mitjan agost es va iniciar el segon tall de cogombre en les zones productores de la província, amb producte de bona qualitat.

Cogombre – La Plana Alta – Imatges: Secció d'Estudis Agraris

- **Pimentó:** les elevades temperatures que es van donar en tot el territori nacional van provocar que acabara prematurament la recol·lecció dels diferents tipus de pimentó en altres zones productores. Este fet va afavorir la producció i la comercialització dels pimentons de la província, que no van acusar tant les elevades temperatures.

- **Meló d’Alger:** a mitjan mes va concloure la campanya del meló d’Alger al Baix Maestrat.
- **Tomaca:** a finals de mes es va reduir notablement la producció de tomaques sobretot a la zona del Baix Maestrat, mentre que a la Plana Baixa es va allargar la producció de tomaca a l’aire lliure. La qualitat de producte presentava a final de mes molta variabilitat en acostar-se per a la majoria de varietats de tomaca el final de la producció.

5.4. CÍTRICS

A finals d'agost es va apreciar que, a conseqüència de la important caiguda fisiològica de fruits, la producció no resultaria tan abundant com s'esperava en un principi. Entre les varietats més afectades hi havia les clemenules Marisol i clemenules. Mentre que en les clemenules més primerenques la caiguda de fruits va ser inferior pel fet que, quan es va produir l'estrès tèrmic en el mes de maig, estos cítrics ja tenien més calibre i el fruit estava més consolidat.

*Clemenules a mitjan agost
Imatge: OCA de la Plana Alta*

*Neu fina a mitjan agost
Imatge: OCA de la Plana Alta*

*Nàvel lane late a mitjan agost
Imatge: OCA de la Plana Alta*

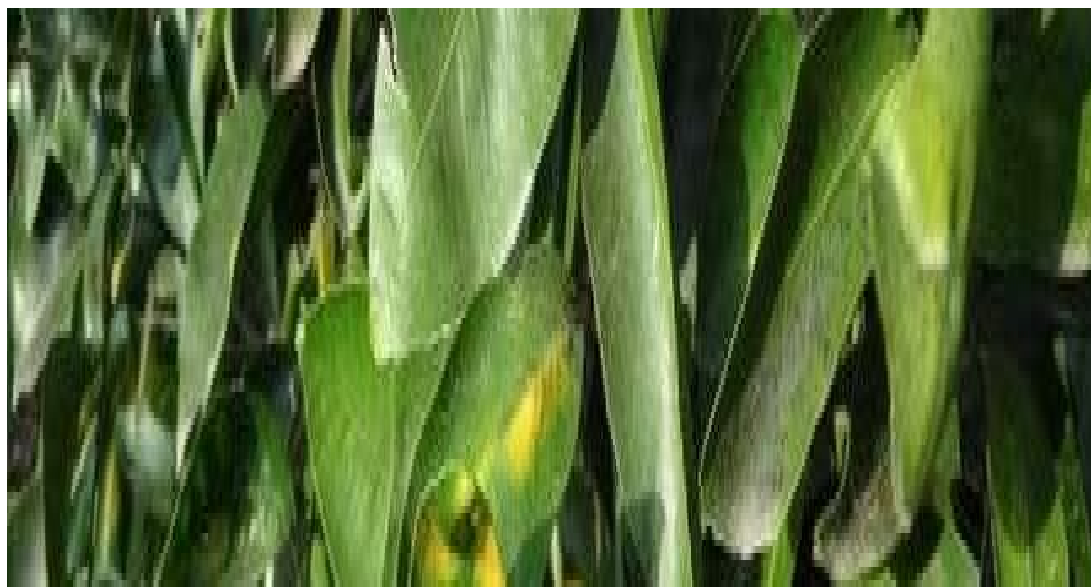

*València Midnight a mitjan agost
Imatge: OCA de la Plana Alta*

Es va apreciar menys incidència de danys per plagues i malalties que en anys anteriors.

Els nivells poblacionals de cotonet de Sud-àfrica (*Delottococcus aberiae*) van continuar la tendència de menys incidència que en altres campanyes, pel fet que els agricultors havien aplicat tractaments preventius i utilitzat parany massiu amb feromones per a lluitar contra la plaga.

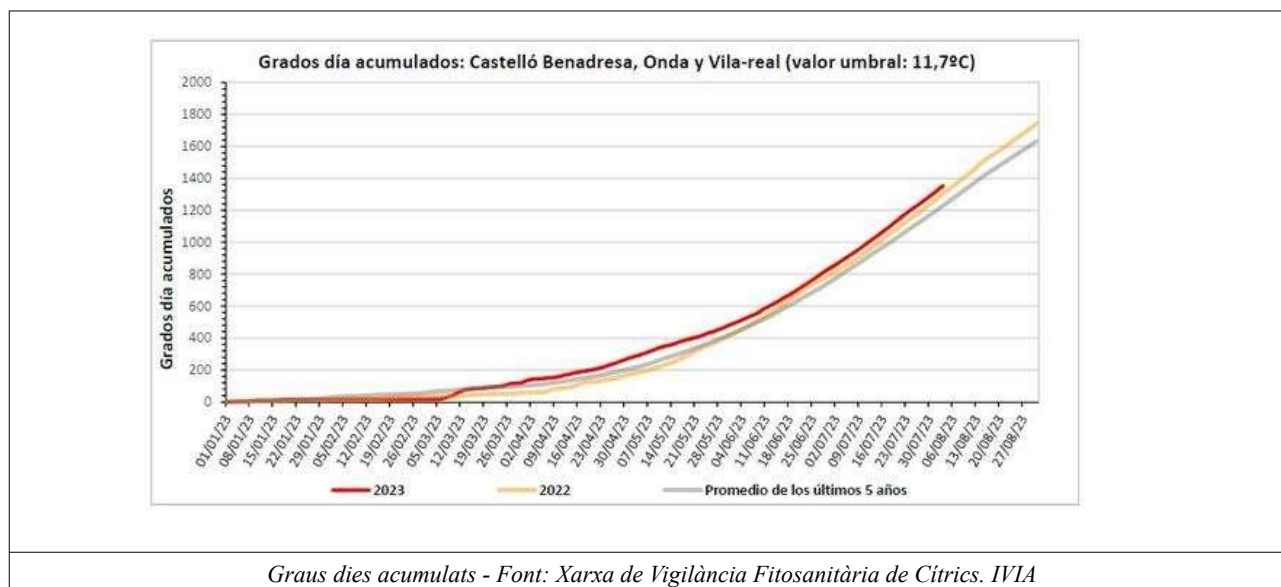
Al seu torn, també es realitzaren tractaments fitosanitaris, principalment contra l'aranya roja (*Tetranychus urticae*), que, a conseqüència de les elevades temperatures, enguany ha arribat a nivells poblacionals alts. Esta plaga s'alimenta de les fulles, provoca descoloració i dessecació i, si l'atac és molt fort, pot arribar a provocar defoliacions importants en els arbres amb el consegüent afebliment d'este.

*Clementí afectat per aranya roja (*Tetranychus urticae*) – Imatge: OCA de la Plana Alta*

D'altra banda, a principis d'agost es va superar la proporció de formes no sensibles al nord de Castelló de poll de Califòrnia (*Aonidiella aurantii*), i es confirmava que havia superat el moment òptim de tractament.

A continuació, es mostra la integral tèrmica en la qual es veuen els graus acumulats des de l'1 de gener de l'any en vigor comparats amb l'any anterior i cinc anys abans, i que ens mostra el llinar de desenvolupament per a esta plaga i com esta campanya els nivells de plaga són superiors.

En general, no es va apreciar una forta incidència d’alternària (*Alternaria alternata*) en els camps, per no haver sigut la primavera especialment plujosa.

Quant a l’estat fenològic dels diversos grups de cítrics, es va apreciar:

COMARCA	GRUP	ESTAT FENOLÒGIC	OBSERVACIONS:
La Plana Alta	<i>Clemenrubí</i> <i>Clemenules</i>	79	El fruit arriba al voltant del 90 % de la grandària final.
La Plana Alta	<i>Híbrids</i>	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquirix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
La Plana Alta	<i>Taronja</i>	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquirix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
La Plana Baixa	<i>Oronules</i> <i>Marisol</i>	79	El fruit arriba al voltant del 90 % de la grandària final.
La Plana Alta	<i>Clemenules</i>	67 69 72	Les flors es marixen. La majoria de pètals estan caient. Fi de la floració: han caigut tots els pètals. Fruit envoltat de sèpals en corona.
La Plana Baixa	<i>Clemenules</i>	79	El fruit arriba al voltant del 90 % de la grandària final.
La Plana	<i>Nàvel</i>	77	El fruit arriba aproximadament al 70 % de la grandària final.

COMARCA	GRUP	ESTAT FENOLÒGIC	OBSERVACIONS:
Baixa			

5.5. FRUITERS

L'estat fenològic dels fruiters, tant de llavor com de pinyol, es trobava majoritàriament en fase de maduració de fruit (8), i en altres casos ja s'havia produït la recol·lecció o estava finalitzant, amb algunes excepcions.

El mes d'agost va ser especialment calorós i sec, fet que va induir a una acceleració del pas de maduresa de consum cap al començament de la senescència en algunes espècies que tenien molt avançat l'estat de maduresa.

Quant a les produccions, la falta d'hores de fred dels mesos de març i abril va provocar una reducció de la collita en alguns cultius.

Pomera – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Els **fruiters de pinyol**, fonamentalment la bresquilla, l'albercoc i la pruna, van estar més exposats a l'atac de plagues en plena fase de maduració com és el cas del cuc capgròs (*Capnodis tenebrionis*).

En els **fruiters de llavor**, principalment la pomera i la perera, es va realitzar durant l'agost la vigilància per a detectar possibles casos de cucat (*Carpocapsa pomonella*).

Bresquillera ja collida – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

En les parcel·les ja collides, es van realitzar labors de manteniment del cultiu, així com canvis varietals per mitjà d'empelts.

Prunera empeltada – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Alvocater

L'estat fenològic dels alvocats en les zones productores de la província el mes d'agost es trobava amb els fruits al 50 % de la grandària final en varietats primerenques com la Bacon, bé en estat de creixement de l'ovari o iniciant-se la caiguda de fruits joves en varietats més tardanes com Hass, fort i Lamb-Hass.

L'alvocat és molt sensible a les temperatures elevades i a l'agost es van produir uns pics de temperatura mantinguts en el temps que van provocar que en les varietats en què estava finalitzant la caiguda fisiològica de fruits s'observaren fruits caiguts de més calibre.

Plantació de Lamb-Hass – Castelló de la Plana – Imatge: OCA de la Plana Alta

Parcel·la amb alvocat Hass - Castelló de la Plana – Imatge: OCA de la Plana Alta

Caquier

El cultiu del caqui presentava a l'Alt Palància l'estat fenològic 77 (fruit al 70 % de la grandària final).

Des del Butlletí d'avisos número 10 de sanitat vegetal es va comunicar un avís sobre la mosca blanca (*Dialeurodes citri* i *Paraleyrodes minei*) per si hi havia invasions. Així mateix, es va recomanar respectar la fauna útil que poguera estar present en les parcel·les. Entre els depredadors hi ha un important nombre d'espècies, i destaca *Clitostethus arcuatus* com a específic de mosques blanques i amb una alta voracitat per *D. citri*.

També es van detectar les primeres larves de cotonet (*P. citri*, *P. viburni*, *P. longispinus* i *Delottococcus aberiae*), i s'advertia que, de totes, *Pseudococcus longispinus* és la que estava ocasionant problemes greus en les parcel·les de caqui.

Caqui – Vall d'Alba – La Plana Alta – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Cirerer

El cirerer es trobava a l'agost en parada vegetativa estival. Encara que el seu estat era de repòs, hi va haver parcel·les de secà on es va observar la falta d'aigua pel decaïment que presentaven les fulles.

Magraner

A la Plana Alta es va iniciar la recol·lecció de les magranes en les zones de la marjal de Nules, Moncofa i Xilxes, on es troba gran part d'este cultiu a la província. La collita es va iniciar dins dels estàndards de normalitat, sense problemes destacables.

Magraners a Moncofa – La Plana Baixa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Nisprer

El cultiu del nispro a la zona de l'Alt Palància es produïx pràcticament en dos municipis, que són Segorbe i Castellnovo. A l'agost l'estat fenològic va ser 00, és a dir, va començar a observar-se la formació de les gemmes d'hivern.

Nispro – Moncofa – La Plana Baixa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

5.6 FRUITA SECA

Durant el mes d'agost, les altes temperatures, tant diürnes com nocturnes, i la falta de precipitacions van repercutir en la fruita seca, que en alguns casos va veure com es reduïa l'ompliment final dels fruits, amb la consegüent baixada de rendiments.

Des del dia 28 i fins al final de mes, va haver-hi fortes ratxes de vent, amb registres de més de 100 km/h a l'Alt Maestrat i al Baix Maestrat, que van provocar la caiguda prematura de fruits en ametler.

Ametler

La collita d'ametla, que es preveia bona inicialment, s'estava comprometent a causa de les altes temperatures del mes, amb dues fortes onades de calor que van provocar que els cultius acusaren els efectes de la sequera, fins i tot en parcel·les de regadiu. Només va ploure amb registres de consideració el dia 26.

El calibre dels fruits era inferior al d'altres campanyes, i probablement els rendiments seran inferiors, ja que la fase d'ompliment no ha sigut òptima.

D'altra banda, els forts vents que van assotar la província al final de mes van provocar la caiguda prematura de les ametles, més acusada a les comarques de l'Alt Maestrat i del Baix Maestrat.

En contraposició, estes altes temperatures i la sequedat ambiental van detindre els casos de perdigonat que s'havien originat amb les pluges del mes de juliol.

Varietat Antoñeta – Borriol – La Plana Alta – Imatges: Secció d'Estudis Agraris

Quant a l'estat fenològic de l'ametler en les diferents zones de la província, va oscil·lar en funció de les varietats i de la cota de les plantacions, entre els estadis 81J (fruits que assolixen la seua grandària definitiva i comencen a agafar color), 87K (fruit madur adequat per a la recol·lecció amb separació d'exocarpi) i 90L (despreniment de l'exocarpi i mesocarpi amb el fruit madur per a consumir, amb el típic sabor i fermesa).

L'estat fenològic dels ametlers de la província era el següent:

COMARCA	SISTEMA DE CULTIU	ESTAT FENOLÒGIC	OBSERVACIONS:
La Plana Baixa	Secà	87 K 90 L	Se separa l'exocarpi. Despreniment de l'exocarpi i el mesocarpi.
L'Alt Palància	Secà	81 J 87 K	Fruits que arriben a la grandària definitiva. Separació de l'exocarpi.
La Plana Alta	Secà/regadiu	87 K 90 L	Se separa l'exocarpi. Despreniment de l'exocarpi i el mesocarpi.
El Baix Maestrat (litoral)	Secà/regadiu	87 K 90 L	Se separa l'exocarpi. Despreniment de l'exocarpi i el mesocarpi.
El Baix Maestrat (interior)	Secà	87 K	Se separa l'exocarpi.
Els Ports i l'Alt Maestrat	Secà	81J 87 K	Fruits que arriben a la grandària definitiva. Separació de l'exocarpi.

Ametler – Culla – L'Alt Maestrat – Imatges: Secció Producció Vegetal

La campanya en les zones més primerenques es va avançar aproximadament quinze dies respecte d'una campanya normal, i es va iniciar la recol·lecció de les varietats més primerenques (Antoñeta, belona o Marta) al final del mes de juliol.

Mentre que la collita de la bovera, la guara i altres varietats de comuna va començar a mitjan agost, i en el cas de la marcona, la collita estava prevista una vegada iniciat setembre.

<p><i>Recol·lecció – La Plana Alta – Imatges: Secció d'Estudis Agraris</i></p>	<p><i>Varietat Antoñeta – Borriol – La Plana Alta – Imatges: Secció d'Estudis Agraris</i></p>	<p><i>Varietat Marta – Borriol – La Plana Alta – Imatges: Secció d'Estudis Agraris</i></p>

Als baixos rendiments esperats es va afegir la caiguda prematura de fruits per les fortes ratxes de vent que es van produir al final de mes, i que segons les primeres estimacions podrien representar entre un 20 i un 25 % de la collita en alguns municipis.

<p><i>Ametlers – Xilxes – La Plana Baixa – Imatges: Secció d'Estudis Agraris</i></p>		

Avellaner

L'estat fenològic a l'agost als municipis de l'Alt Maestrat (Benassal i Culla), i a Zucaina (l'Alt Millars), llocs on es concentra la producció d'avellanes a la província de Castelló, era el de fruit format i lignificat, desprenent-se de l'embolcall i començant a caure a terra.

Avellaner a principis d'agost – Benassal – Cota: 900 metres – L'Alt Maestrat – Imatges: Secció d'Estudis Agraris

La recol·lecció es realitza quan els fruits estan al sòl, i encara que a la fi de setembre ja és habitual que la majoria de la producció s'haja després de l'arbre, se sol realitzar a l'octubre, per a així no haver de realitzar una segona passada.

En principi, s'esperava una collita millor que la de l'any passat, que va ser deficient a causa de la disminució de flors quallades causada per la climatologia durant l'època de floració. No obstant això, amb el mes d'agost molt càlid i sense precipitacions, les avellanes no havien aconseguit la grandària desitjada, i l'ompliment no és el que s'esperava.

Els rendiments es preveien baixos. S'observava que la falta de calibre i rendiment era superior en la varietat negreta que en la blanqueta. Esta última és més resistent a les condicions meteorològiques adverses, i encara que menys apreciada organolèpticament, és més constant en les produccions obtingudes.

Avellaner final de mes – Benassal – Cota: 900 metres – L'Alt Maestrat – Imatges: Secció d'Estudis Agraris

L'aspecte dels arbres, que el mes de juliol era bo, amb el fullatge verd gràcies a les pluges dels últims mesos, a l'agost va evolucionar ràpidament cap a un aspecte tardorenc, amb moltes fulles seques i caient, aspecte més propi de finals de setembre.

Esta caiguda prematura de les fulles dificultarà previsiblement la recol·lecció, ja que, com s'ha apuntat, esta es realitza quan les avellanes ja han caigut a terra.

Avellaner – Benassal – L'Alt Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Anouer

Els fruits anaven arribant a la grandària definitiva, a l'espera de la recol·lecció prevista per als mesos de setembre i octubre, depenent de si es tracta de varietats primerenques com la Serr, de mitja estació, com la Hartley, i la Chandler, o tardanes, com la Fernette.

Malgrat les elevades temperatures, no es van observar molts problemes de cremades pel sol, i es van realitzar els tractaments adequats amb calç. Tampoc va ser necessari realitzar aplicacions de productes davant d'antracnosi i carpocapsa, ja que les condicions climatològiques van impedir la proliferació d'estes plagues.

S'esperava una collita dins de la mitjana, encara que de calibre inferior, per la sequera dels mesos de març i abril, i per les altes temperatures de juliol i agost. En varietats primerenques es preveia una reducció de collita per les baixes temperatures que es van registrar al principi d'abril, quan el cultiu es trobava en brotada.

Noguera – L'Alt Maestrat – Imatges: Secció d'Estudis Agraris

5.7. GARROFERA

En les principals comarques productores, el Baix Maestrat, la Plana Baixa i la Plana Alta, l'estat fenològic estava entre els estadis 87 (fruit madur adequat per a la recol·lecció a principis de mes) i el 89 (maduració plena, fi de la coloració típica segons l'espècie o la varietat). Els fruits es desprenien amb relativa facilitat, i permetien ja la recol·lecció.

S'esperava una collita mitjana o lleugerament disminuïda respecte d'una campanya normal. Les beines s'apreciaven més primes que en campanyes anteriors.

Es va iniciar la campanya amb les primeres operacions de compravenda, amb preus molt allunyats dels 2 €/kg de les dues campanyes anteriors. Per això enguany no s'han produït tants robatoris al camp, i els agricultors no tenien tanta urgència en la recol·lecció com en els anys passats. A la Plana Alta, la garrofera també va resultar afectada per les fortes ratxes de vents que es van produir a finals d'agost, i que va provocar que caigueren a terra les garrofes.

No obstant això, en este cultiu les ratxes de vent han pogut ser beneficioses perquè han tirat les garrofes a terra, ja que este producte es recull del sòl després de batollar l'arbre.

Garrofera en final de maduració – La Plana Baixa – Imatge: OCA de la Plana Baixa

5.8. VINYA

L'estat fenològic de la vinya durant el mes d'agost, en les zones més interiors i altes de la província, era M2 (ple verol).

Al Baix Maestrat el cultiu ja havia arribat a la maduració a principis de mes, igual que a la zona de la Plana Alta, als municipis productors de Benlloc, Vilafamés i les Useres.

El desenvolupament era normal i amb bon aspecte. Es preveia una lleugera reducció de collita per les onades de calor. No obstant això, la qualitat en les varietats més primerenques es preveu que siga afavorida en obtindre un grau alcohòlic més alt.

A la fi de mes ja s'havia veremat en algunes comarques, ja que el cultiu estava un poc avançat per a l'època de l'any a causa de les altes temperatures. Es va començar la collita d'algunes varietats com chardonnay, moscatell, sauvignon blanc i ull de llebre.

D'altra banda, no va ser necessari realitzar tractaments addicionals contra l'oïdi, ja que les condicions climatològiques van ser propícies perquè no es desenvolupara el fong.

En alguns casos s'havien realitzat els tractaments preventius aconsellats pel Servei de Sanitat Vegetal per a la IGP Vins de Castelló, contra el corcò de raïm (*Lobesia botrana*) de tercera generació, i s'aconsellava que es realitzaren entre els dies 11 i 15 d'agost, contra la malura (*Botrytis cinerea*) i contra el mosquit verd (*Empoasca vitis*), amb la precaució que com que es realitzaven en dates pròximes a la verema, s'han de respectar els terminis de seguretat dels plaguicides emprats.

Vinya – Les Useres – Imatges: Secció de Producció Vegetal

5.9. OLIVAR

La campanya oliverera de 2023 durant el mes d'agost estava avançada aproximadament uns quinze dies respecte d'una campanya normal.

Olivera arbequina – La Plana Baixa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Durant el mes d'agost, l'estat fenològic majoritari del cultiu en les diferents comarques era el 79 (fruits al 90 de la grandària final, i fruit apte per a la recol·lecció). Exemple d'això a les nostres comarques productores d'oli eren les varietats d'oliva picual o arbequina.

A continuació, es detalla l'estat fenològic observat a les comarques productores:

COMARCA	ESTAT FENOLÒGIC	OBSERVACIONS
La Plana Baixa (interior)	75-79	Grandària dels fruits al voltant del 50 % de la grandària final. Comença a lignificar-se el pinyol (presenta resistència al tall). Grandària dels fruits al 90 % de la grandària final, i fruit apte per a la recol·lecció.
La Plana Alta i l'Alcalatén	79-85	Grandària dels fruits al 90 % de la grandària final, i fruit apte per a la recol·lecció. Augmenta la coloració específica dels fruits.
L'Alt Palància	75-79	Grandària dels fruits al voltant del 50 % de la grandària final. Comença a lignificar-se el pinyol (presenta resistència al tall). Grandària dels fruits al 90 % de la grandària final, i fruit apte per a la recol·lecció
El Baix Maestrat (interior)	79	Grandària dels fruits al 90 % de la grandària final, i fruit apte per a la recol·lecció.
El Baix Maestrat (litoral)	79-85	Grandària dels fruits al 90 % de la grandària final, i fruit apte per a la recol·lecció. Augmenta la coloració específica dels fruits.
Els Ports	75	Grandària dels fruits al voltant del 50 % de la grandària final. Comença a lignificar-se el pinyol (presenta resistència al tall).

Alfondeguilla – La Plana Baixa – Imatge: OCA de la Plana

Nules – La Plana Baixa– Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Baixa

La campanya es preveu per davall de la mitjana, a conseqüència que les pluges van arribar tard per al desenvolupament vegetatiu correcte i molta flor va caure, o bé no va quallar per la falta de precipitacions en els moments clau de desenvolupament del cultiu. Així i tot, la collita serà molt superior a la de la campanya passada. Es preveu que la producció se situe en valors mitjans-alts, d'entorn del 70 % de la d'un any bo.

La sequera en l'època de floració va provocar que avortara molta flor. Posteriorment, amb les pluges de maig, juny i principis de juliol, les olives que havien quallat es van desenvolupar dins de la normalitat. No obstant això, les elevades temperatures de finals de juliol i de tot el mes d'agost van provocar que, segons zones, les oliveres començaren a desprendre fruit.

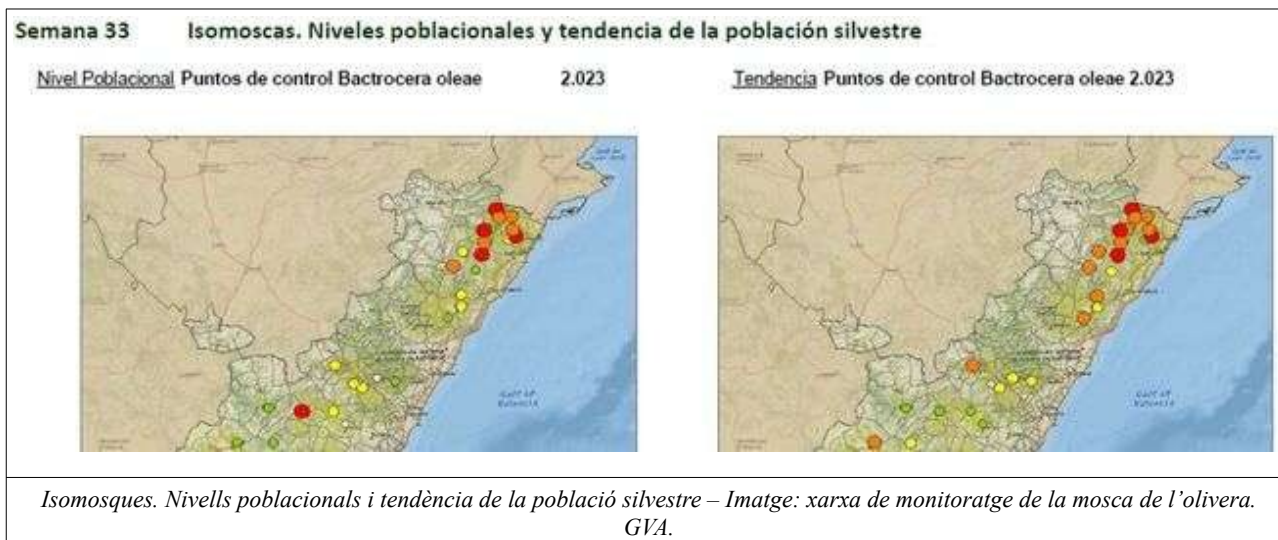
Davant dels alts preus dels diferents tipus d'oli, s'apreciava un gran interès per part dels agricultors en la recuperació i la recol·lecció de parcel·les que estaven abandonades pels propietaris.

Olivar en bancals – Alfondeguilla – La Plana Baixa – Imatge: OCA de la Plana Baixa

Respecte de les plagues, la presència de mosca començava a ser notable en els cultius. Per això, els agricultors estaven realitzant els primers tractaments, o bé les captures mitjançant parany.

En la imatge següent es poden veure els nivells poblacionals i la tendència observada en la setmana 33. Com és habitual a la província, les poblacions més altes es registren a la comarca del Baix Maestrat. En esta comarca radica la concentració més alta de superfície de cultiu del territori.

De moment la situació sembla controlada amb els tractaments que es van efectuar des de finals de juliol i durant este mes d'agost.

A la Plana Baixa es va veure la presència del mosquit de l'escorça de l'olivera (*Resseliella oleisuga*). És una plaga secundària de l'olivera amb poca importància econòmica. La posta la realitza l'insecte aprofitant ferides de recol·lecció provocades per la batuda en cultius no molt vigorosos. L'abast no era molt, i es va recomanar tallar i cremar les rametes afectades.

Mosquit de l'escorça de l'olivera (Resseliella oleisuga) – Alfondegulla – La Plana Baixa – Imatge: OCA de la Plana Baixa

5.10 ALTRES PRODUCCIONS

Apicultura

El mes d'agost es va caracteritzar per les elevades temperatures registrades, que van fer témer per la viabilitat dels apiaris. No obstant això, els bucs es trobaven en bon estat, ja que gràcies a les pluges i a les temperatures benignes de maig, juny i de la primera quinzena de juliol, les abelles van poder treballar amb normalitat, i beneficiar-se de la floració tardana que es va produir en este període. Per això, en els períodes d'onades de calor intensa de finals de juliol i d'agost, disposaven de reserves en les bresques.

Nuclis per a eixamenar – Imatge: OCA de la Plana Alta

Espígol i lavandí

Durant el mes d'agost va tindre lloc la sega. Les altes temperatures no van afavorir el cultiu, que ja estava poc desenvolupat a causa de les condicions extremes que es van iniciar en la segona quinzena del mes de juliol. Encara que les plantacions havien recuperat el desenvolupament vegetatiu gràcies a les pluges de maig i juny després de l'acusada sequera al març i l'abril, només va servir perquè es recuperaren les plantacions, però no la collita, que finalment ha sigut baixa, i és la segona campanya consecutiva amb produccions baixes.

Els productors estan iniciant el procés de transformació, amb la destil·lació de l'essència. En els últims anys el preu d'este producte ha descendit gradualment.

Enguany no s'han realitzat noves plantacions als Ports, però sí que es preveu augmentar lleugerament la superfície sembrada d'estos cultius per a l'any que ve.

Ornamentals

Durant el mes d'agost, l'activitat s'alentix en el sector, amb la campanya de primavera-estiu ja finalitzada.

S'estaven preparant els vivers per al cultiu de les espècies que es comercialitzaren a la tardor-hivern, com el ciclamen i la ponsètia.

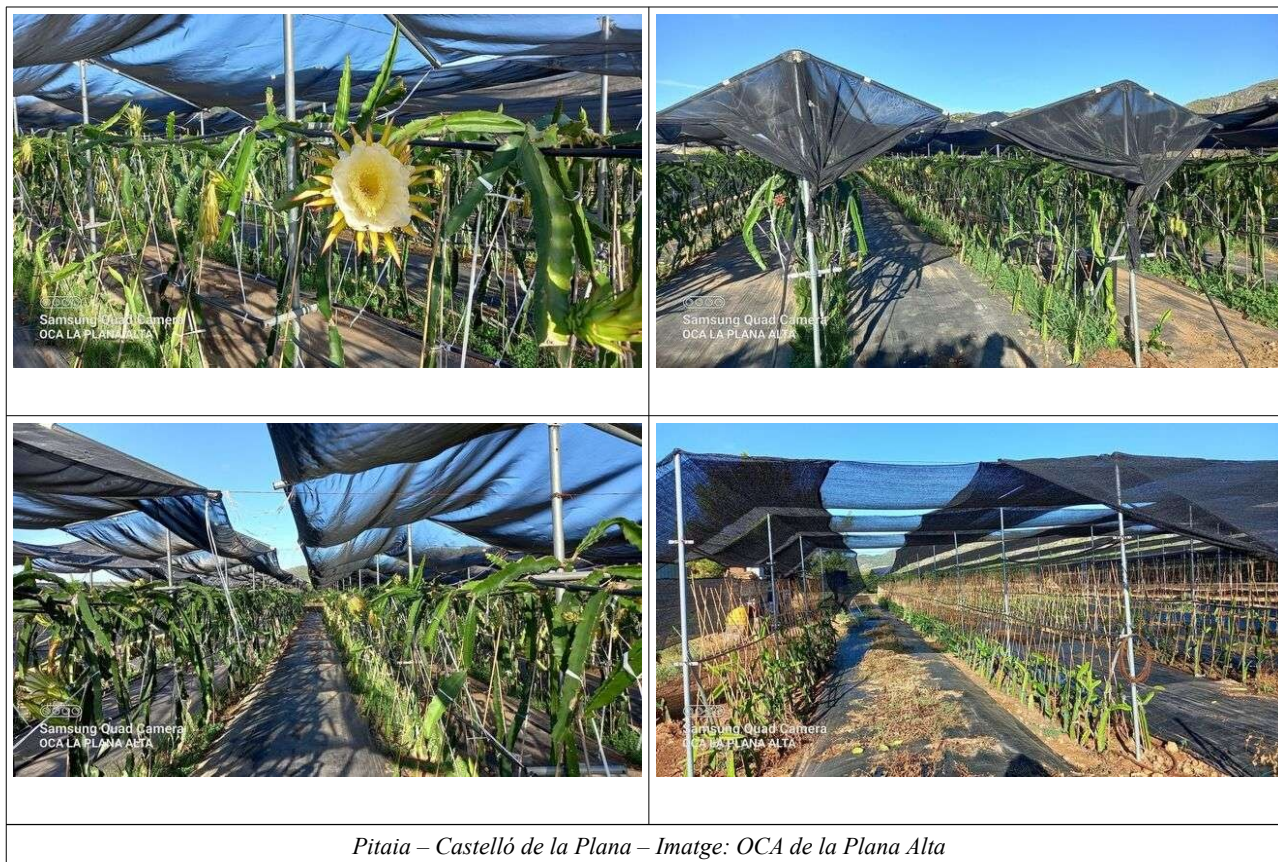
Viver per a cultiu de planta ornamental d'hivern – Benicarló – El Baix Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Pitaia

A la província hi ha alguns cultius molt minoritaris, en els quals, com en el cas de la pitaia, se n'està provant la viabilitat quant al cultiu i a la rendibilitat. En este cas es tracta d'una parcel·la situada a la Plana Alta.

Si es vera que hi haguera una eixida comercial, podria ser una alternativa al cultiu de cítrics, per les condicions climatològiques de les zones costaneres de la província.

Altres cultius com ara el mango i el kiwi tenen una presència escassa, i les plantacions no han continuat augmentant. No obstant això, en el cas de l'alvocat, la superfície plantada ha anat creixent exponencialment en els últims anys.

Pitaia – Castelló de la Plana – Imatge: OCA de la Plana Alta

Tòfona

En el cultiu de la tòfona les tempestes en esta època de l'any són de summa importància per al desenvolupament del fong, i estes possibles pluges, juntament amb les de setembre, semblen condicionar que la campanya siga bona o no.

Enguany tan sols es van registrar precipitacions de rellevància el dia 26 del mes, i encara que al maig, al juny i al juliol les pluges van ser generoses en els municipis d'interior on se situa el cultiu, els tubercultors estaven molt pendents de veure si el mes de setembre les condicions seran o no favorables, per a intuir com es presentarà la campanya, que sol iniciar-se a mitjan octubre.

Plantació carrasques tofoneres – Culla – L'Alt Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

5.11. PASTURES

Les precipitacions caigudes durant el mes, encara que no molt abundants, van ser superiors a la mitjana mensual normal per a agost, encara que només va ploure amb una certa intensitat al final de mes el dia 26 i, amb registres escassos, el dia 27.

Les pastures van mantindre un bon estat a la província, ja que s'havien recuperat amb les pluges de maig, juny i de la primera quinzena de juliol. No obstant això, al final d'agost es va començar a veure una disminució de la quantitat i de la qualitat a conseqüència de les onades de calor que van afectar la província al final de juliol i durant tot el mes d'agost.

Les pluges puntuals dels dies 26 i 27 es van repartir per totes les comarques. En línies molt generals i per al total del mes, als Ports i a la Plana Baixa es van acumular entre 20 i 30 l/m². A la Plana Alta, l'Alt Palància i l'Alt Millars, al voltant dels 20 l/m². I a l'Alcalatén, l'Alt i el Baix Maestrat van rondar els 15 l/m².

Pasturatge – Culla – L'Alt Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Quasi la totalitat de la província presentava un percentatge d'humitat entre el 10 % i el 20 % en les capes superficials, excepte l'Alt Palància, on els valors eren inferiors al 10 %. Mentre que en les capes profundes els valors van oscil·lar entre el 10 % i el 20 % en la majoria del territori, excepte als Ports, on els valors estaven entre el 20 % i el 40 % d'humitat del sòl sobre la capacitat màxima, i a l'Alt Palància, on els valors eren també inferiors al 10 %.

D'altra banda, el Pla 2022 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro, que es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció i que mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No valora uns altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que hi estiga relacionat. La informació d'este índex es pot consultar en l'enllaç: [NDVI](#).

Els índexs consultats apunten que els mesos de juliol i agost no estan coberts en l'assegurança de compensació de pastures.

No obstant això, consultats els mateixos índexs per a la línia d'apicultura, l'índex de vegetació era superior a la normalitat en totes les comarques en acabar el mes d'agost.

Els cultius farratgers per a la suplementació de l'alimentació de la ramaderia en extensiu també estaven resultant compromesos davant d'una escassetat de precipitacions i d'altres temperatures. Els rendiments s'auguraven baixos, i probablement disminuirà la producció, tant per a aprofitament en fresc com per a ensitjament.

Plantació de dacsa i gira-sol per a farratge – Benassal – L'Alt Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Els aprofitaments per al bestiar no es limiten únicament a les parcel·les catalogades com a pastures, i igual que ocorre amb les restollades en els cereals, en finalitzar el cicle en alguns cultius en terra arable, s'aprofita la vegetació restant per a la ramaderia extensiva.

Pasturatge en terra arable– Moncofa – La Plana Baixa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris